

rene og skære Wisnepolitikere. Om det saa og var det ærede Medlem fra Møen (Bosser), gjorde han det Gang efter Gang paa en saa bestemt Maade, at der ikke var for denne Side af Salen andet Indtryk, at saa deraf, end at vi maatte i det mindste foreløbig finde os i at indtage den Stilling, som blev anvist os fra den Side, da vi ikke havde Magt til at forandre den, og saa for Resten haabe paa, at den Feber, som andre Febre, en Gang rasede ud. Den maatte rase til sin Tid, men saa maatte der vel igen blive Ørenlyd for, hvad der blev sagt. Det er dette, jeg har fundet beskrevet ved den venlige Modtagelse, som Udtalelserne fra det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkrets har fundet, at denne Feber nu er bed at løbe ud. Den har faaet afsløet sig saa grundig, saa man nu i det mindste er saa vidt normal, at man igen kan høre, hvad der bliver sagt fra anden Side, og det faaledes, at man ogsaa skænker det sin Tiltro. Jeg føler mig fuldt forvisset om, at det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkrets talte paa manges Vegne, da han afgav den Erklæring, og at han gjorde det i et rigtig Tjæblif. Jeg kan i alt Fald sige, at hans Ord vare fuldstændig talte ud af mit Hjerte. Jeg skal ikke forsøge paa at gentage dem, men kan kun sige, at jeg fuldt ud kan slutte mig til dem.

Der er endnu nogle enkelte Udtalelser fra det ærede Medlem fra Storeheddinge (S. Scavenius) som jeg kunde ønske at tage op. Det ærede Medlem udtalte i Gaar som sin Opfattelse, hvad der jo ikke kan undre nogen efter den Virksomhed, han i en lang Aarrække har udfoldet, at han mente, at den provisoriske Tid her i Landet havde udrettet en hel Del til Gavn baade for Land og Folk. Han ansaa den i det mindste i visse Henseender for et Gode, og han forklarede dette nærmere derved, at han ansaa det, der i saa Henseende var udrettet for Landets Forsvar, som først og fremmest det Gode, den provisoriske Tid havde ført med sig. Jeg vil sige overfor det ærede Medlem fra Storeheddinge, at en saadan Udtalelse undrer mig i allerhøjeste Grad; det er mig aldeles uforstaaeligt, hvorledes man kan have den Opfattelse, at det kan være noget godt i et Land, at der i dets allervigtigste Sag fremkaldes en skarp Konflikt om selve dette Forhold, om Landets Forhold overfor Udlandet, om hele dets Stilling; det undrer mig, siger jeg, at man kan mene, at dette er et Gode, i et lille Land som vort, der ligger meget udsat, og hvis Selvstændighed ingenlunde staar paa en fast og betryggende Fod. Jeg kan forstaa, at

det har mindre at sige, om Splittelse kommer i et Land paa andre Omraader; der er mange Slags Splittelser og Kampe i et Land, om hvilke man kan sige, at det er godt, at der er kommet en saadan Kamp og en saadan Strid, det er befrugtende og udviklende for hele Livet i Landet; men at en saadan Konflikt kommer paa et saadant Punkt, det forekommer mig at være et saa stærkt Onde, at det ikke i fjærneste Maade kan opvejes selv af den allerbedste Fæstning i Verden. Jeg har i hvert Tilfælde den Opfattelse, at for et lille Folk er det den aller væsentligste Sag, at det overfor Udlandet staar sluttet og samlet, saa at der ikke kan være nogen Tvivl om dets Politik og Maaden, hvorpaa det vil hævde sin Selvstændighed. Jeg kunde have lyst til i den Anledning at sige, at det er i hvert Tilfælde det, der har været bestemmende for mig ved mange Lejligheder i de saa Aar, jeg har været Rigsdagsmand, at naar jeg efter ringe Gvne har støttet de Forligsbestræbelser, der have været oppe, saa har det ikke paa nogen Maade været af Frygt eller Tængselighed overfor det Parti, som det ærede Medlem fra Storeheddinge har staaet som en af de vigtigste Fjere for. Det har som sagt ikke været, fordi jeg ikke sølte mig overbevist om, at den Dag vil komme, da det Parti vilde falde, naar det havde spillet sin sidste Trumf ud, og naar det blev forladt af alle; men det har været, fordi jeg sølte det som en national Ulykke, at man her i Landet havde faaet Splittelsen paa det Omraade. Det har for mig været en Hovedbevæggrund for at være med i de Forligsbestræbelser, der den Gang bleve gjort, og det er først efter, at jeg Gang efter Gang har set, at de mødtes fra den Side med en saadan Modstand, og at der var saa lidt paa den Side af den Følelse af, at der ikke vilde være nogen Mulighed for at opnaa noget virkeligt Forlig, førend selve den Regering faldt tilligemed det System, som den har haaret oppe, det er først efter, at det er blevet mig fuldt klart, at jeg er kommet til det samme Resultat som saa mange andre, at der gives ingen anden Vej til Forlig her i Landet end henover dette Ministeriums Grav. Det forekommer mig, at naar man kan udtale sig saaledes, som det ærede Medlem fra Storeheddinge gjorde, saa er det et Udslag af en vel højtspændt Landsfrihed. Det ærede Medlem brugte jo det Udtryk, og jeg finder den ogsaa ganske vist og har mødt den jævnlig, en Landsfrihed, der sætter sig ud over alle mulige Former for det borgerlige Liv, alle mulige Love og Regler, og det forekommer mig ganske vist, at naar man kan mene, at